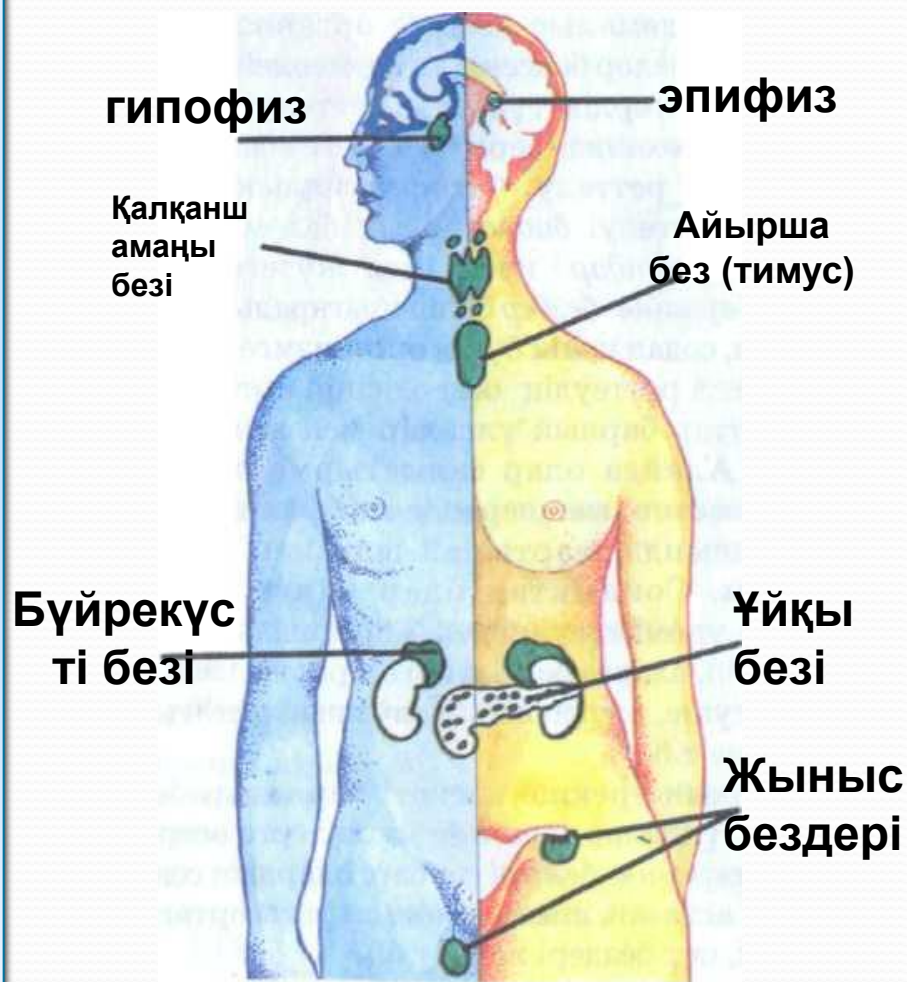

Ішкі секреция бездері немесе эндокриндік мүшелер жүйесі

- Эндокриндік мүшелер жүйесі (грек «endon»- ішкі, «crino» - бөлемін) – бездерде бөлінетін сұйықтықты шығаратын өзек болмағандықтан, сұйықтық бірден қанға өтеді.
- Ішкі секреция бездеріне жататындар: Гипофиз, қалқанша без, қалқаншамаңы безі, айырша без, эпифиз, бүйрекүсті безі және т.б.

ГОРМОН

Ішкі сөлініс бездері организмнің ішкі ортасына арнаулы биологиялық белсенді заттарды бөліп шығарады. ІСБ жасап шығарған заттар гормондар (грекше “hormon” - қоздырамын, қозғалтамын) деп аталады.

Гормон арқылы зат алмасу, өсу, даму үрдістері жүреді

Гормондар — органикалық заттар, химиялық табиғаты жағынан әр түрлі болып келеді:

Нәруыздан

**инсулин,
соматотропин,
пролактин**

**Аминқышқылдардың
туындысы**

**адреналин,
норадреналин,
тироксин,
трийодтиронин**

Стероидті

**Жыныс бездер
және бүйреку
безінің
гормондары**

Гормондар

- * Ұйқы безінен бөлінетін гормон – **инсулин**.
- * Жыныс бездері организмде 2 ге бөлінеді: *аталық және аналық* жыныс бездері.
- * Аталық жыныс безі өзінен – **тестостерон** гормонын бөледі.
- * Аналық жыныс безінен – **эстроген** және **прогестерон** гормоны бөлініп шығады.

• **Жыныс бездерінен бөлінетін гормон**

• **Ер адамдарда**

• *Тестостерон*

• *Андроген*

• **Әйел адамдарда**

• *Эстроген*

• *Гестоген*

№	Бездің аты	Бөлетін гормон	Ерекшелігі.	Бездердің қызметі бұзылуынан болатын аурулар	
				Егер гормондар аз бөлінсе	Егер гормондар көп бөлінсе
1	Гипофиз (өсу гормоны)	Тиреотропин Соматотропин	Пішіні үрмебұршақ тәрізді. Ересек адамдарда салмағы 0,5-0,6г. Гипофиз – безді және жүйке ұлаларынан тұрады.	Ергежейлілік	акромегалия
2	Гипоталамус	Нейрогормондар	Ішкі секреция бездерінің қызметін реттейтін орталық.	Бездердің белсенділігі төмендейді	